

יזכור: הדנ"א היהודי

Category: חגים, יום כיפור

מה מחבר בין יהודים מכל רחבי העולם?

"23 ואני" [Twenty Three and me] הפך לנושא חם בארה"ב. זו בדיקת דנ"א פשוטה שעולה פחות ממאה דולרים. מזמינים ערכה, יורקים לתוך מיכל צר ושולחים למעבדה, שם ממפים את הגנים ומדפיסים פירוט מוצאו של מבקש הבדיקה. כמה אחוז מהגנים הינם יהודיים: אשכנזי, ספרדי, אירופאי וכן הלאה. לפעמים מגלים אחוזים ממוצא אחר.

בנוסף, משווים את הדנ"א למאגר האדיר שנאסף, ואם יש אדם נוסף בעל אותם גנים או גנים דומים, סימן שהם קרובי משפחה.

לא מזמן התפרסם בתקשורת, שבזכות הבדיקה אב גילה שיש לו בת שמעולם לא ידע על קיומה.

אחד מחברי בית הכנסת סיפר שהוא ואחיו עשו את הבדיקה הזאת. לאחר תקופה מסוימת התקשר אליו אחיו ואמר לו באכזבה שהכול שקר. מדוע? התוצאות מוכיחות שיש לו אח בשם ג'ון סמיט. וברור שאין לו כזה אח, אזי מן הסתם מדובר בתרמית. כשאחיו שמע את הדברים, צחק. הוא סיפר לו, שגם הוא שלח ערכה, וחתם בשם ג'ון סמיט, ולכן זו דווקא הוכחה שהבדיקה מדויקת.

אנשים הציעו לי לעשות את הבדיקה אבל סירבתי. ראשית, אני לא מעוניין לגלות שאני 73 אחוז יהודי אשכנזי, 21 אחוז רוסי, 3 אחוז מי יודע מה? אבל מה שבאמת מדאיג אותי, זה שאולי בטעות אני אגלה עוד כמה בני דודים. בלי עין הרע, אני מבורך בבני דודים, ואני לא מחפש בני דודים חדשים. לכן "שב ואל תעשה" עדיף.

האם יש גן יהודי?

רבותיי.

נכון שישנו גן יהודי אשכנזי. במעבדה התגלה שיהודים שמקורם במזרח אירופה, חולקים גנים דומים מאוד ששונים מהעמים האחרים במזרח אירופה.

אבל מדענים מתעקשים וטוענים שאין מושג כזה 'גן יהודי'.

גן יהודי אשכנזי, כן. את זה אפשר לזהות ממרחקים! אבל גן שאותו חולקים כל היהודים בעולם לא קיים.

מדוע? כי נכון שעם ישראל בא מגזע מסוים, משפחה אחת, אבל היהדות אינה גזענית. היהדות מוכנה לקבל כל אדם שמוכן להתגייר כהלכה ולקבל על עצמו את הדת היהודית, לא משנה צבע עורו, מוצאו או מאיזה חלק מהעולם הוא מגיע.

אם הוא יתגייר כהלכה הוא יתקבל לעם ישראל בזרועות פתוחות, כמו שהרבי אומר בשיחה: "שע"פ היהדות אין ענין של גזע. כל גוי אם הוא מתגייר כהלכה הוא נהיה יהודי". (כ' מנחם אב תשל"ב, שיחות קודש ח"ב ע' 474)

ללא ספק, נוספו במשך הדורות מיליוני גרים לעם ישראל, וכולם יהודים, אף שבוודאי שאינם חולקים את אותם גנים. אם כן, מה מאחד יהודי ספרדי עם יהודי אשכנזי, ויהודי מפולין עם יהודי מהודו?

את התשובה לכך כותב אדמו"ר הזקן בספר תניא, פרק ל"ב: "ולכן נקראו כל ישראל אחים ממש מצד שורש נפשם בה' אחד".

לכל יהודי יש נשמה, שהיא חלק א-לוקה ממעל ממש. את הדנ"א הרוחני הזה כולנו חולקים בשווה. לכל יהודי באשר הוא יש קשר מיוחד לקב"ה, כמו בן לאביו. את זה כולנו חולקים; אהבה מיוחדת זו, משיכה זו לקב"ה [ז] זה מה שמחבר ומאחד אותנו.

גן רוחני

אבל אם זה לא גזע, איך כיצד אומרים בתחילתה של כל תפילת עמידה: "אלוקינו ואלוקי אבותינו, אלוקי אברהם, אלוקי יצחק ואלוקי יעקב". כיצד הם אבותינו, אם איננו צאצאיהם הביולוגיים?

מבואר בתניא, שאברהם, יצחק ויעקב הורישו לנו מורשת רוחנית שאותה אנו נושאים בתוכנו. על אברהם נאמר "אברהם אוהבי". אברהם מסמל את מידת האהבה לקב"ה, "אהבה מסותרת שבלב כללות ישראל שהיא ירושה לנו מאבותינו" (תניא, פרק י"ח), הוא לימד אותנו איך לאהוב.

יצחק מסמל את מידת היראה. יראת ה' כוללת בתוכה גם סוג מסוים של כבוד לקב"ה, ולכן, מתוך כבוד לא נעשה דברים נגד רצונו, מה שנקרא בעגה היהודית "מצפון יהודי", אם אתה לא עושה משהו יהודי זה מפריע לך מבפנים. כמו כן, זה כולל גם כבוד לאדם אחר. לא מספיק רק לאהוב את השני, יש לכבד את רצונו ופרטיותו וכן הלאה.

יעקב מסמל את מידת הרחמים. רחמים נדרשים במקום שבו נגמרת האהבה. גם כשאתה לא מסוגל לאהוב אדם מסוים, אתה מרחם עליו, ולכן אתה מטפל בו.

אברהם, יצחק ויעקב הורישו לנו את המידות המופלאות של אהבה, יראה ורחמים. זה הדנ"א הרוחני שמקשר יהודי אחד לשני.

לפעמים אתה נמצא בטיסה או בקרוז [הפלגת נופש], ואשתך אומרת לך, שהיא חושבת שהזוג שיושב ממול גם הוא יהודי. עובר זמן-מה, פתאום אתם נפגשים ומתברר שגם הם יהודים. מה בדיוק הדבר הזה שמייחד אותם מכל האחרים? קשה להסביר זאת, אבל זוהי עובדה. אנחנו שונים. נמצאים בכל העולם, ובכל זאת שונים.

העם היהודי המציא את הגלובליזציה לפני שהמילה הזאת הומצאה. זהו עם שחוצה ארצות וגבולות, ויש איזה גֵן רוחני שמחבר ומקשר ביניהם.

אמון יהודי

אני רוצה לחלוק אתכם סיפור שקרה לא מזמן. חסיד מאנגליה בשם מקס כהן, פתח עסק בבנגלדש. הוא מצא שותף מוסלמי במדינה ויחד הקימו עסק מצליח. השותף ניהל את השגרה השוטפת של העסק, ומקס טס לעתים תכופות על הקו של מנצ'סטר-בנגלדש.

יום אחד פגש מקס כהן רב במנצ'סטר, וסיפר לו על עסקיו בבנגלדש. הרב אמר לו: "דע לך, שהיה יהודי שגר כאן בשם קווין ווייט שמתגורר כיום בבנגלדש ומייצג חברה שמרכזה באנגליה. אם תהיה לך הזדמנות, צור אתו קשר, אולי תוכל לקרב אותו קצת ליהדות".

מקס ביקר בבנגלדש כמה פעמים, אך מסיבות שונות לא הצליח לפגוש את קווין ווייט. יום אחד נסעו מקס ושותפו המוסלמי לתערוכה גדולה בגרמניה, כדי לייצג את חברתם בבנגלדש. באחד מימי התערוכה, עמד מקס כהן לבדו בביתן התצוגה, כשלפתע ניגש אליו אדם ושאל: "אתה גר בבנגלדש? זה לא ייתכן, אני היהודי היחידי בבנגלדש!".

מקס כהן המופתע לחץ את ידו, הציג את עצמו ושאל את האיש: "ומה שמך?", השיב הלה: "קווין ווייט". אומר לו מקס: "רב במנצ'סטר סיפר לי עליך כבר לפני זמן מה. ניסיתי לאתר אותך אבל לא הצלחתי. אני מאוד שמח לפגוש אותך כאן".

עודם מדברים והשותף המוסלמי הגיע. מקס רצה להכיר ביניהם, אבל לפני שהספיק לפצות את פיו אמר השותף: "אני מכיר את קווין, הוא אחד הספקים למפעל שלנו!". התברר שהם מכירים הרבה זמן. ואז מקס פונה בשמחה לשותפו המוסלמי ואומר לו: "אתה יודע? גם קווין יהודי!".

כשקווין שמע את זה הוא קפא. עשר שנים שהוא גר בבנגלדש, ומעולם לא גילה לאף אחד את הסוד הזה. הוא סבר שבמדינה מוסלמית, מוטב שלא יידעו שהוא יהודי, והנה מקס כהן החסיד מסגיר את סודו. אבל את הנעשה אין להשיב והם נפרדו בידידות.

שנה לאחר מכן, החברה שקווין ייצג בבנגלדש פשטה את הרגל, אבל העובדים במפעל המקומי לא רצו לשמוע שום סיפורים. הם רצו את משכורתם. קווין היה סגור במשרדו שבמפעל, כשהעובדים מודיעים לו, שעד שהוא לא משיג את הכסף הוא לא יוצא מכאן.

הוא התקשר למעבידו מאנגליה, והלה אמר לו: "שמע, החברה כבר לא קיימת, סליחה אבל אני לא יכול לעזור לך". קווין מצא את עצמו בתסבוכת קשה מאוד.

"מי יוכל להושיע אותי?", חשב לעצמו. הוא החליט להתקשר לשותף מוסלמי של מקס כהן ולספר לו על המצב. הוא ביקש ממנו הלוואה כדי שיוכל לשלם לפועלים, והבטיח, שלאחר שישוב לאנגליה יחזיר לו את הכסף. לשמחתו, הסכים אותו שותף מוסלמי להלוות לו את הכסף.

השותף המוסלמי הגיע למפעל עם הכסף, שחרר אותו ממצור העובדים, לקח אותו לנמל התעופה, קנה לו כרטיס והעלה אותו למטוס. לפני שנפרדו, אמר השותף המוסלמי של מקס כהן לקווין: "עשיתי את זה בשבילך, בגלל שאתה יהודי ואני סומך עליך שתחזיר את הכסף".

כשחזר לאנגליה, הטלפון הראשון שלו היה למקס כהן כדי להודות לו, על כך שבזמנו סיפר לשותף שלו שהוא יהודי² קווין ווייט גר היום בשאנגחאי ומשתייך לקהילת בית חב"ד של השליח הרב שלום גרינברג.

תודה להורים

קיבלנו מהקב"ה מתנה מיוחדת שמקשרת בין כולנו. לא צריך להתבייש בה. אדרבה; עלינו להיות גאים בעובדה שאנו יהודים. האינס-יהודים מעריכים ומכבדים אותנו ומצפים מאתנו ליותר, **בגלל** שאנחנו בני אברהם, יצחק ויעקב.

אנו עומדים עתה לפני תפילת יזכור, בה אנו מתאחדים עם ההורים שלנו. בהזדמנות זו עלינו להודות להם, לא רק על הגנים שנתנו לנו, אלא על שהורישו לנו את הדבר היקר ביותר שיש לנו³ את הדנ"א היהודי.